

مکالماتی دربارهٔ گیاهخواری اخلاقی

مایکل هیومر
با پیش‌گفتاری از پیتر سینگر

ترجمهٔ
محسن اسلامی مرضیه خاکباز

فرهنگ نشرنو
با همکاری نشر آسیم

Dialogues on Ethical Vegetarianism

Michael Huemer

Routledge, New York, 2019

مکالماتی درباره گیاهخواری اخلاقی

مایکل هیومر

با پیش‌گفتاری از پیتسر سینگر

ترجمه محسن اسلامی و مرضیه خاکباز

نشرنو

تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، شماره سیزده

تلفن ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۱۰۰

ویرایش: تحریریه نشرنو

صفحه‌آرا: بهار یونس‌زاده

طراح جلد: حکمت شکبیا

چاپ و صحافی: سپیدار

ناظر چاپ: بهمن سراج

همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه: هیومر، مایکل، ۱۹۶۹- م. Huemer, Michael □ عنوان و نام
پدیدآور: مکالماتی درباره گیاهخواری اخلاقی / مایکل هیومر؛ با پیش‌گفتاری از پیتسر
سینگر؛ ترجمه محسن اسلامی، مرضیه خاکباز □ مشخصات نشر: تهران: فرهنگ
نشرنو: نشر آسیم، ۱۴۰۲ □ مشخصات ظاهری: بیست و شش + ۱۵۵ ص □
شابک: ۶-۴۱۸-۴۹۰-۶۰۰-۹۷۸ □ وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا □ یادداشت:
عنوان اصلی: *Dialogues on Ethical Vegetarianism*, 2019 □ موضوع: گوشت
- جنبه‌های اخلاقی؛ حمایت حیوان‌ها؛ گیاهخواری □ شناسه افزوده: سینگر،
پیتسر، ۱۹۴۶- م. Singer, Peter □ اسلامی، محسن، ۱۳۶۹-، مترجم: خاکباز،
مرضیه، ۱۳۶۹- □ رده‌بندی کنگره: TX۳۷۱ □ رده‌بندی دیویی: ۶۱۳/۲۶۲ □
شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۴۲۶۳۳

مرکز پخش: آسیم

تلفن و دورنگار: ۵-۸۸۷۴۰۹۹۲

فروشگاه اینترنتی: www.nashrenow.com

فهرست

یازده	مقدمه مترجمان
سیزده	پیش گفتار
هفده	دیباچه
بیست و سه	سپاسگزاری

روز اول: رنج، هوش، و استدلال بر اساس ریسک

۲	(الف) موضع گیاهخواری اخلاقی
۳	(ب) به سود گیاهخواری: استدلال بر اساس درد و رنج
۷	(پ) به سود گوشتخواری: استدلال بر اساس هوش
۱۲	(ت) مقدار کل درد حاصل از دامداری صنعتی
۱۵	(ث) سوگیری‌های گیاهخواران و گوشتخوران
۱۶	(ج) هوش و بدی درد
۱۸	(چ) مورد انسان‌های معلول ذهنی
۲۱	(ح) استدلال از راه عدم یقین اخلاقی
۲۷	(خ) ارزشگذاری حیات حیوان در مقابل حیات انسان

روز دوم: دیگر دفاعیات در مصرف گوشت

۳۱	(الف) چکیده استدلال‌های روز قبل
۳۲	(ب) امکان تولید گوشت با رفتار انسانی
۳۳	(پ) آیا مصرف‌کنندگان بابت فعالیت‌های صنعت گوشت مسئول‌اند؟
۳۶	(ت) آیا یک نفر می‌تواند بر صنعت گوشت تأثیر بگذارد؟
۳۹	(ث) واکنش صنایع به کاهش تقاضا چیست؟

هشت مکالماتی درباره گیاهخواری اخلاقی

- ۴۱ (ج) حیوانات دامی به سبب همین مصرف گوشت وجود دارند
- ۴۳ (چ) دلایل فایده‌گرایانه و غیرفایده‌گرایانه علیه گوشتخواری
- ۴۵ (ح) آیا حیوانات درد را احساس می‌کنند؟
- ۴۷ (خ) حیوانات یکدیگر را می‌خورند، پس چرا ما آنها را نخوریم؟
- ۴۸ (د) اراده آزاد و فاعلیت اخلاقی
- ۴۹ (ذ) آیا باید مانع شویم که حیوانات یکدیگر را بکشند؟
- ۵۰ (ر) آیا حق مستلزم وظیفه است؟
- ۵۰ (ز) آیا اخلاق از کسانی که قادر به فهم اخلاق نیستند محافظت می‌کند؟
- ۵۲ (ژ) نظریه قرارداد اجتماعی درباره اخلاق
- ۵۳ (س) آیا گوشتخواری طبیعی است؟
- ۵۵ (ش) آیا حیوانات روح ندارند؟
- ۵۶ (ص) آیا کتاب مقدس طرفدار گوشتخواری است؟
- ۵۸ (ض) قضاوت گوشتخواران

روز سوم: آگاهی و باور عقلانی

- ۶۱ (الف) نظریه درجات آگاهی
- ۶۴ (ب) گرفتن جانب احتیاط
- ۶۶ (پ) تعبیر «شکنجه»
- ۶۶ (ت) چرا به قضیه رفاه حیوانات اولویت بدهیم؟
- ۶۷ (ث) آیا دامداری صنعتی بدترین مشکل دنیاست؟
- ۷۰ (ج) درباره رد دیدگاه‌هایی که «به نظر جنون‌آمیز» هستند
- ۷۲ (چ) چطور اخلاق از ریاضی و علوم متفاوت است
- ۷۳ (ح) منشأ «جنون‌آمیز بودن» دیدگاه‌های افراطی درباره رفاه حیوانات چیست؟
- ۷۵ (خ) تردید در مقدمه‌های تجربی گیاهخوار
- ۷۶ (د) تردید در مقدمات اخلاقی گیاهخوار
- ۷۷ (ذ) سوگیری‌ها به سود گوشتخواری
- ۷۷ (ر) سوگیری وضع موجود
- ۷۸ (ز) گونه‌پرستی
- ۸۰ (ژ) تأیید اجتماعی
- ۸۰ (س) سوگیری نفع شخصی
- ۸۱ (ش) همدلی و میان‌بر ذهنی عاطفی
- ۸۳ (ص) مشکلات شهود درباره اعداد بزرگ

- ۸۷ (ض) همدلی و جامعه‌ستیزی
۸۹ (ط) پرهیز از جرم‌اندیشی
۹۰ (ظ) گرفتن جانب احتیاط

روز چهارم: زندگی و گان، نظریه انتزاعی، و انگیزه اخلاقی

- ۹۳ (الف) یافتن غذاهای و گان خوب
۹۴ (ب) پرهیز از تخم‌مرغ و لبنیات
۹۵ (پ) خوردن دوکفه‌ای‌ها
۹۵ (ت) ارزش حیات
۹۶ (ث) چرا می‌توانیم گیاهان را بخوریم؟
۹۸ (ج) کشتن حشرات
۹۹ (چ) آیا گیاهخوارها اهل یک بام و دوهوا هستند؟
۱۰۰ (ح) گونه‌پرستی ناخودآگاه
۱۰۱ (خ) آیا حشرات احساس دارند؟
۱۰۳ (د) گوشت دامداری‌های فضای باز و دارای تأییدیه رفتار انسانی
۱۰۳ (ذ) حقوق حیوانات
۱۰۵ (ر) بحث درباره نظریه اخلاقی درست
۱۰۷ (ز) آیا ارزش‌های عینی درکارند؟
۱۰۸ (س) شکاکیت اخلاقی
۱۰۹ (ش) چرا فیلسوف‌ها نباید عضو هیأت‌منصفه باشند
۱۱۱ (ص) آیا ترک گوشت «خیلی دشوار» است؟
۱۱۵ (ض) چون خیلی خودخواه هستیم ترک گوشت نمی‌کنیم؟
۱۱۶ (ط) هم‌رنگی با جماعت و پشتوانه اجرایی اخلاق
۱۱۹ (ظ) آیا و گان‌ها بیش از حد اخلاق‌گرایند؟
۱۱۹ (ع) گوشت‌خوارها چه واکنشی نسبت به و گان‌ها دارند؟
۱۲۰ (غ) چرا و گان‌سیم را ترویج کنیم؟
۱۲۳ (ف) گوشت‌خواری چقدر نادرست است؟
۱۲۵ (ق) مقایسه گوشت‌خوارها و نازی‌ها

- ۱۲۹ کتاب‌شناسی توضیحی
۱۴۵ گزیده اصطلاحات مهم
۱۵۳ نمایه

روز اول رنج، هوش، و استدلال بر اساس ریسک

صحنه: دو دانشجو، گ و س، برای نهار در کافه غذاهای محلی^۱ منطقه زندگی شان به هم پر خورده‌اند.

گ: سلام س! تا به حال به این رستوران نیامده بودم. به نظر خوب است.

س: بله، زیاد اینجا می‌آیم. یکی از معدود رستوران‌های گیاهخواری شهر است.

گ: (نومیدانه) عجب!

س: چرا «عجب»؟

گ: هیچی... پس قرار است شاخ و برگ بخوریم.

س: نه، اصلاً. فکر کنم آن قدر غذایشان خوب باشد که تعجب کنی.

گ: (با تردید) هرچه تو بگویی.

گ و س غذایشان را سفارش می‌دهند و پشت میزی در گوشه رستوران می‌نشینند.

گ: پس... تو گیاهخواری!

۱. رستوران زنجیره‌ای گیاهخواری محبوب در ایالات متحد:

<http://www.nativefoods.com/>

- س: بله! سه سالی می‌شود که گیاهخوارم.
- گ: اوه! فکر نمی‌کردم چنین دیوانه افراطی‌ای باشی.
- س: (می‌خندد) بعضی‌ها این‌طور می‌گویند. به نظرم درستش فقط همین است.
- گ: می‌دانستی که آدولف هیتلر هم گیاهخوار بوده؟^۱
- س: (نفس عمیقی می‌کشد) به همین زودی به قانون گادوین^۲ رسیدیم؟ بله، می‌دانم. گاندی هم گیاهخوار بوده.
- گ: خب، گمان کنم بیشتر کارها را، هم آدم‌های خوب انجام داده‌اند و هم آدم‌های بد. با این حساب چرا گوشت را کنار گذاشتی؟
- س: چون فهمیدم گوشتخواری اخلاقاً نادرست است.^۳
- گ: فرض کن در یک قایق نجات گیر افتاده‌ای و از شدت گرسنگی داری می‌میری و غیر از مرغ چیزی برای خوردن نداری. می‌خوری؟
- س: البته که می‌خورم.

(الف) موضع
گیاهخواری
اخلاقی

۱. نگاه کنید به مدخل ویکی‌پدیا:

"Adolf Hitler and Vegetarianism," https://en.wikipedia.org/wiki/Adolf_Hitler_and_vegetarianism.

۲. Godwin's law: وقتی بحثی اینترنتی در جریان است، به تدریج احتمال اینکه مقایسه‌ای با هیتلر به میان بیاید بیشتر می‌شود. همین درباره بعضی بحث‌هایی هم که اینترنتی نیستند درست است.

۳. س در اینجا از آثار بسیاری از فیلسوفان پیروی می‌کند. برای مثال، نگاه کنید به:

Peter Singer, *Animal Liberation* (New York, NY: Harper Collins, 2009); Tom Regan, *The Case for Animal Rights*, 2nd ed. (Berkeley, CA: University of California Press, 2004); Alastair Norcross, "Puppies, Pigs, and People," *Philosophical Perspectives* 18, *Ethics* (2004): 229-45, available at <http://faculty.smu.edu/jkazez/animal%20rights/norcross-4.pdf>; Mylan Engel, "The Commonsense Case for Ethical Vegetarianism," *Between the Species* 19 (2016): 2-31, available at <http://digitalcommons.calpoly.edu/bts/vol19/iss1/1/>; Stuart Rachels, "Vegetarianism," pp. 877-905 in *The Oxford Handbook of Animal Ethics* (Oxford University Press, 2011), available at www.jamesrachels.org/stuart/veg.pdf.

گ: آهان! پس در واقع اعتقادی به نادرستی گوشتخواری نداری.
س: وقتی می‌گویم چیزی نادرست است، منظورم این نیست که در هر شرایطی این‌طور است. وانگهی، تقریباً هر چیزی در بعضی شرایط ممکن اشکالی ندارد. منظورم فقط این بود که گوشتخواری در همین شرایط معمولی که در آن هستیم نادرست است.^۱
گ: پس فکر می‌کنی در شرایط عادی گوشتخواری نادرست است.
س: بله.

غذای گ و س می‌رسد و آنها می‌روند سر وقت غذاهای وگان اشتها برانگیزشان.

گ: قبول دارم، حق با تو بود؛ غذایشان از چیزی که فکرش را می‌کردم بهتر است. فرصت مغتنمی است که گاه به گاه برای تنوع غذایی اینجا بیایم. ولی هنوز فکر می‌کنم گیاهخواری اخلاقی تو دیدگاهی افراطی است.
س: فکر نمی‌کنم گیاهخواری اخلاقی چندان افراطی باشد. موافق نیستی که درد و رنج بد است؟
گ: نه! فکر می‌کنم درد لازم است. خودت که می‌دانی، مشکل پزشکی نادری هست که شخص در آن دردی حس نمی‌کند.^۲ در نتیجه، متوجه نمی‌شود که بدنش زخمی شده و بنابراین این خطر تهدیدش می‌کند که خون از دست بدهد و باز جراحی بیشتر بشود و الی آخر. واقعاً ناچور است. پس می‌بینی که در واقع درد خوب است.

(ب) به سود گیاهخواری: استدلال بر اساس درد و رنج

۱. مقایسه کنید با:

Engel, "Commonsense Case," *op. cit.*, pp. 6-7.

۲. بی‌حسی مادرزادی (congenital analgesia).

س: به نظر می‌آید می‌خواهی بگویی در بعضی شرایط مشخص، درد از حیث ابزاری^۱ خوب است. ولی فکر نمی‌کنی که درد ذاتاً^۲ خوب است. این طور نیست؟

گ: منظورت از این اصطلاح‌ها چیست؟

س: ببین، صرفاً داری می‌گویی که درد گاهی تأثیر خوبی دارد. نمی‌گویی که درد به خودی خود خوب است. نه؟ بگذار این طور بگویم: اگر مجبور شوی پیش دندانپزشک بروی تا دندان پوسیده‌ات را بتراشد، آمپول بی‌حسی می‌زنی یا نه؟

گ: معلوم است که می‌زنم! نمی‌خواهم بی‌جهت درد تحمل کنم. فقط دردی را می‌خواهم که به من کمک کند از آسیب دور بمانم، از آن درس ارزشمندی بگیرم، و غیره.

س: موافقم. همین نکته درباره رنج هم درست است. نه؟

گ: «درد» با «رنج» چه فرقی دارد؟

س: «رنج» عام‌تر است. رنج شامل مواردی مثل این هم می‌شود که آدم مدتی طولانی در سلولی تنگ زندانی شود و حتی نتواند تکان بخورد. این وضعیت به معنای دقیق کلمه دردناک نیست، اما مطمئناً تجربه‌ای منفی است.

گ: البته، تجربه‌های منفی بد هستند، ولی مشروط بر اینکه فایده‌ای نداشته باشند، مثلاً درس ارزشمندی به ما ندهند یا از آسیب و جراحتی پیشگیری نکنند.

س: خیلی خوب، پس بیا در این باره توافق کنیم. حالا اگر رنج با همین توضیحی که گفتیم بد باشد، آن وقت به نظر می‌رسد که مقدار بیشتر رنج بدتر است. مثلاً اگر رنج شدید و طولانی مدتی داشته باشی بدتر است از اینکه رنج ملایم و کوتاه مدتی داشته باشی. درست است؟

1. instrumentally

2. intrinsically